

Història d'un còdol

Date : 14/04/2017

Publicat el 14 04 2017

Fotografia: Núria Ferrer

Núria Ferrer Barbany és professora de Ciències Naturals jubilada, biòloga, naturalista, aficionada a l'ornitologia i excursionista

Text: Miquel Vilaplana Abadal

Geòleg jubilat, muntanyenc i viatger. Ha escrit i filmat sobre muntanya i escalada. Actualment dirigeix elmontanyenc.cat

Platja d'es Codolar, Sant Josep de Sa Talaia, Parc Natural de Ses Salines, Eivissa.

Els mites actuals són poc poètics per comptar tots els còdols d'es Codolar, una platja de còdols

d'Eivissa. Un còdol és un alè del passat, molts còdols un escenari complet de fets i processos naturals antics, quan no hi havia homes sobre la Terra i trigarien molt a ser-hi. Al principi, la matèria dels còdols fou fang de carbonat en un llit submarí.

Fa uns 150 milions d'anys, el supercontinent de Pangea s'esquerdava separant-se en plaques i entre elles, la mar de Tetis s'introduïa entremig per l'est, formant plataformes marines somes, mentre l'Atlàntic naixia. Aquests braços de mar foren les primeres aigües que, milions d'anys enllà, farien la nostra Mediterrània.

Així, el domini submarí ocupat actualment per les Pitiüses va acumular en aigües marines somes capes de fang de carbonat, provinent de la desagregació d'esquelets d'algues i d'animals invertebrats; posteriorment compactat i transformat en estrats de calcària, es deformen per l'orogènia alpina i s'integren a la serralada Bètica. Ara afloren al Puig d'es Falcó.

La fragmentació posterior de la roca pels temporals i el transport pels corrents costaners porten els fragments més i més arrodonits cap a la costa, on sedimenten ordenats per mida (15 cm de mitjana) i el va i ve de les onades els van polint. Alguns han conservat fòssils d'aquells fons marins, en la imatge, el motlle de la closca d'un ammonit.

Anem al Juràssic, 150 milions d'anys enrere, en el període dels grans dinosaures però també de l'aparició les primeres aus, quan els ammonits, mol·luscs cefalòpodes marins, ja vivien tots els oceans d'aquella Terra. Noranta milions d'anys]]]]més tard es produeix la darrera gran extinció biològica: tres quartes parts d'espècies de tots els grups desapareixen, dinosaures i ammonits entre ells. El buit creat afavorirà l'aparició d'uns nous animals, petits rosegadors peluts alleten les cries i dels que sorgiran tots els Mamífers i els humans. La vida és oportunista

Estrats marins emergits, fangs d'una vida antiga, animals extingits, còdols de platja i el blau de la Mediterrània, una història.

Bibliografia

1-Mata LLeonart, Roger i Roig i Munar, Xisco.- *Eivissa i Formentera: Camins i Pedres*, Axial Natura 2015

<https://www.axial-natura.com/guies-editades/>

2-Enciclopèdia Geològica d'Eivissa

<http://www.eeif.es/veus/Eivissa-Geologia/>

Altres articles dels autors a elmunyanyenc

Núria Ferrer

[Parlem de bolets \(I\)](#)

[Parlem de bolets II](#)

[Ipressions d'un viatge ornitològic a Bulgària](#)

Miquel Vilaplana

[Jordi Pons. Alpinisme sense ficció](#)

[Caminades naturalistes per l'illa de Tenerife. Part I](#)

[Caminades naturalistes per l'illa de Tenerife. Part II](#)

[Volar el camí](#)

[La Cresta del Diable al Mont Blanc de Tacul](#)

[La Peña Sola d'Agüero](#)

[Crònica d'una escalada a la via Estasen del Calderer](#)

[Viatge a l'antiga Etrúria. Introducció històrica, paisatge i necròpolis](#)